

Dokumentnamn: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism
Gäller: Hela kommunförvaltningen

Sida: 1 (7)

Upprättad av: Lars-Åke Wallin

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Datum: 2017-03-17

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism 2017-2018

Dokumentnamn: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism Gäller: Hela kommunförvaltningen	Sida: 2 (7)	
Upprättad av: Lars-Åke Wallin	Beslutad av: Kommunstyrelsen	Datum: 2017-03-17

INNEHÅLL

<u>1. SAMMANFATTNING.....</u>	<u>3</u>
<u>2. UPPDRAG.....</u>	<u>3</u>
<u>3. SYFTE.....</u>	<u>3</u>
<u>4. MÅL.....</u>	<u>3</u>
<u>5. EKONOMI.....</u>	<u>3</u>
<u>6. PLANERADE ÅTGÄRDER.....</u>	<u>4</u>
<u>7. RAPPORTERING AV INCIDENTER SOM KAN KOPPLAS TILL ARBETET MOT VÅLDSBEJAKANDE EXTREMISM.....</u>	<u>7</u>
<u>8. UPPFÖLJNING.....</u>	<u>7</u>

	Dokumentnamn: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism Gäller: Hela kommunförvaltningen		Sida: 3 (7)
	Upprättad av: Lars-Åke Wallin	Beslutad av: Kommunstyrelsen	Datum: 2017-03-17

1. SAMMANFATTNING

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Idag definierats den våldsbejakande extremismen i tre grupper:

- *Den våldsbejakande högerextremistiska miljön*
- *Den våldsbejakande vänsterautonoma miljön*
- *Den våldsbejakande islamistiska miljön.*

Kommunens uppgift kring arbetet mot våldsbejakande extremism är ett förebyggande arbete. De rättsvårdande myndigheternas uppgifter är att förhindra brott, utreda brott samt gripa och lagföra de som begår brottsliga handlingar.

Genom ett aktivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism är målsättningen att kommunens insatser ska minimera antalet människor som dras till våldsbejakande extremistiska miljöer.

Östersunds kommuns plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism har sin utgångspunkt i regeringens skrivelse 2011/12:44 samt kommunens skyldigheter för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

2. UPPDRAG

Östersunds kommun ska verka aktivt mot våldsbejakande extremism. Arbetet ska i så stor utsträckning som möjligt ske i samverkan med övriga kommuner, regionen, polisen, länsstyrelsen och övriga samhället.

Kommunstyrelsen beslutade 2016-01-18 att Östersunds kommun skulle arbeta fram en handlingsplan mot våldsbejakande extremism. Kommunledningsförvaltningen fick uppdraget att samordna arbetet med att ta fram en handlingsplan. I arbetet med att ta fram handlingsplanen har representanter från socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, Jämtlands gymnasieförbundet samt polisen funnits. Handlingsplanen har gått på remiss till samtliga förvaltningar.

3. SYFTE

Planen syftar till att nära följa samhällsutvecklingen, särskilt inom kommunen men även inom länet. Det ska vara ett långsiktigt förebyggande arbete i samverkan mellan aktörer på såväl ett övergripande plan som ett arbete på individnivå. Samtliga kommunens invånare är målgrupp för det förebyggande arbetet.

4. MÅL

Östersunds kommun är en plats utan inslag av våldsbejakande extremism, rasism, intolerans och andra uttryck som hotar och begränsar våra demokratiska möjligheter och rättigheter.

5. EKONOMI

Arbetet mot våldsbejakande extremism ska rymmas inom den befintliga budgeten. En högre ambitionsnivå kommer innebära ökade kostnader för större resurser för samordning av frågan.

	Dokumentnamn: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism Gäller: Hela kommunförvaltningen		Sida: 4 (7)
	Upprättad av: Lars-Åke Wallin	Beslutad av: Kommunstyrelsen	Datum: 2017-03-17

6. PLANERADE ÅTGÄRDER

Handlingsplanens giltighetstid är från KS beslut 2017 – 2018-12-31

Östersunds kommuns handlingsplan har fokus på ett förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och är uppdelad på tre fokusområden där åtgärder genomförs.

1. Styrning, organisation och samordning
2. Kunskap, information och stöd
3. Situations- och behovsanpassade åtgärder

Struktur för arbetet

I ett inledande skede görs satsningar på kompetensutveckling och informationsinsatser. De planerade åtgärderna bygger på att huvuddelen av aktiviteterna i huvudsak genomförs i redan befintlig organisation och nätverk.

De förebyggande insatser som vidtas ska bedrivas på olika nivåer.

- *Generella förebyggande insatser*
Breda insatser som omfattar samhällets alla medborgare, framförallt barn och ungdomar. Det kan gälla hälsovård, utveckling av social och kognitiv kompetens på förskolor, skolans kunskaps- och demokratiuppdrag. Ett brett spektrum av yrkesverksamma inom till exempel skola, fritids- och ungdomsverksamhet, hälsovård och föreningar bedriver ett generellt förebyggande arbete
- *Specifika förebyggande insatser*
Riktas mot specifika problem eller unga i riskgrupper. Skolpersonal, socialarbetare, poliser och andra som samverkar lokalt verkar på denna nivå.
- *Individinriktade förebyggande insatser*
Utgörs av insatser som riktar sig mot den enskilda individen med riskbeteende. Insatsen går ofta hand i hand med förebyggande insatser mot riskgrupper och kan handla om att utreda, anpassa erbjudanden och åtgärder som till exempel mentorer, stödpersoner, undervisningsmaterial, praktikplats eller arbete. Pedagoger, socialarbetare, mentorer, personal inom psykiatri och sjukvård är exempel på yrkesgrupper som arbetar med enskilda unga på denna preventionsnivå.

Genom att sprida kunskap och öppna för en kontinuerlig dialog kan ett brett spektrum av yrkesverksamma inom olika verksamheter bedriva ett *generellt förebyggande* arbete främst gentemot barn och ungdomar. Genom att etablera en öppenhet i samhället generellt finns det större möjlighet till att olika åsikter och infallsvinklar kan framföras.

Flera redan befintliga verksamheter i Östersunds kommun arbetar med främjande och tidigt förebyggande arbete för att ungdomar inte ska hamna i utanförskap, kriminalitet och drogberoende. Med ökade kunskaper inom dessa verksamheter bör *specifika* och *individinriktade* förebyggande insatser kunna vidtas mot ungdomar som är i riskzonen att rekryteras till våldsbejakande extremism kunna identifieras.

Kommundirektören utser en lokal kontaktperson (samordnarfunktion) för arbetet mot våldsbejakande extremism med ansvar att samordna kommunens arbete. Kommunens förvaltningar ska på begäran från den samordnarfunktionen avsätta resurser för att delta i samverkansgrupp mot våldsbejakande extremism. Arbetsgruppen ska mötas var tredje månad och rapporterar till kommunledningsgruppen. I arbetsgruppen kan även externa samverkansaktörer ingå.

	Dokumentnamn: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism Gäller: Hela kommunförvaltningen		Sida: 5 (7)
	Upprättad av: Lars-Åke Wallin	Beslutad av: Kommunstyrelsen	Datum: 2017-03-17

Område 1 - Styrning, organisation och samordning

Arbetet mot våldsbejakande extremism bygger på samverkan och gemensamma arbetssätt. Kommunens och samhällets resurser ska samlas och användas på ett effektivt sätt i arbetet mot våldsbejakande extremism. Handlingsplanen bygger på kontinuerlig och bred samverkan i befintliga strukturer.

MÅL
Det finns en väl fungerande samverkan inom kommunens olika verksamheter, med andra myndigheter och organisationer för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.
Det finns ett strukturerat, samordnat och aktivt arbete för att värna demokrati mot våldsbejakande extremism, arbete sker på generell-, grupp-, och individnivå.

Åtgärd	Huvudansvarig för åtgärd	Berörda aktörer	Status
Säkerställa resurser för ett långsiktigt arbete med samordningsfrågan ska säkerställas utifrån kommunens ambitionsnivå	KS	Kommundirektör, Samordnarfunktionen	GENOMFÖRS Idag del av Säkerhetschef uppdrag
Arbetet med aktiviteterna i handlingsplan ska samordnas	Samordnarfunktionen	Samtliga förvaltningar samt samverkansaktörer	Detaljplanera aktiviteter när handlingsplan fastställts
Identifiera samverkanspartners och skapa intern arbetsgrupp utifrån aktuell lägesbild och behov	Samordnarfunktionen	KLF, SOC, BOU, JGY och Polisen	GENOMFÖRS Breddad samverkan bedöms behövas.
Utökad regionalt samarbete med övriga kommuner, polisen, regionen, organisationer, myndigheter och religiösa samfund	Samordnarfunktionen	Kommunerna, regionen, polisen, Länsstyrelse	GENOMFÖRS

Dokumentnamn: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism Gäller: Hela kommunförvaltningen	Sida: 6 (7)	
Upprättad av: Lars-Åke Wallin	Beslutad av: Kommunstyrelsen	Datum: 2017-03-17

Område 2 - Kunskap, information och stöd

Information om våldsbejakande extremism behöver finnas tillgängligt för alla medborgare och det behöver finnas tydlig information om vilket stöd och hjälp som finns att få. De som på olika sätt medverkar i det främjande och förebyggande arbetet behöver kompetensutveckling för att möta de som är i riskzonen och dras till våldsbejakande extremism.

MÅL
Det finns en aktuell lägesbild för Östersunds kommun
Medborgare har saklig tillgång till information
Det finns en generell kunskap om arbetet mot våldsbejakande extremism bland kommunens medarbetare
Förtroendevald och medarbetare inom verksamheter som kan beröras av våldsbejakande extremism har kunskap och utvecklade metoder för att arbeta med frågan

Åtgärd	Huvudansvarig för åtgärd	Berörda aktörer	Status
Det ska regelbundet ta fram lägesbild över situationen i Östersunds kommun	Polisen	Samtliga förvaltningar.	GENOMFÖRS
Bevaka aktuell forskning inom området	Samordnarfunktionen	Samtliga förvaltningar.	GENOMFÖRS
Befintlig kunskap ska systematiskt spridas inom kommunen	Samordnarfunktionen	Samtliga förvaltningar.	I samband med info på intranät
Säkerställa att kontaktpersoner finns från <u>identifierade</u> kommunala verksamheter för att bevaka frågorna för verksamheterna	Respektive förvaltningschef	Samtliga förvaltningar.	Genom säkerhets-samordnare samt kontaktpersoner
Stödja de utsedda kontaktpersonerna i verksamheterna	Samordnarfunktionen	Samtliga förvaltningar.	Q2 2017
Information till medborgare på hemsida	Samordnarfunktionen	Område kommunikation	Q1 2017
Information till anställda via intranätet	Samordnarfunktionen	Samordnarfunktionen, kommunikation	Q1 2017
Samordna övergripande utbildningsinsatser för funktioner i kommunen som bedöms kunna beröras av våldsbejakande extremism	Samordnarfunktionen	Arbetsgrupp samt Regional samverkan om material	Genomfört en utbildningsinsats. Fortsatt arbete
Chefer i kommunen ska känna till innehållet i handlingsplanen och ska informera medarbetare om denna och innehållet.	Respektive förvaltningschef	Samtliga förvaltningar	2017
Förtroendevalda ska ha kunskap om våldsbejakande extremism och kommunens handlingsplan.	Samordnarfunktionen	Förtroendevalda	2017
Identifiera vilken kompetensutveckling som krävs för att kunna möta och bistå personer som är i riskzonen samt genomföra identifierade utbildningar.	Respektive förvaltningschef	Samtliga förvaltningar	2017-2018
Förvaltningarna ska planera för och genomföra aktiviteter för att höja kunskapsnivån inom sina verksamhetsområden	Respektive förvaltningschef	Samtliga förvaltningar	2018
Information till nyanställda i sin introduktion om arbetet mot våldsbejakande extremism.	Respektive förvaltningschef	HR, Samtliga förvaltningar	2017

	Dokumentnamn: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism Gäller: Hela kommunförvaltningen		Sida: 7 (7)
	Upprättad av: Lars-Åke Wallin	Beslutad av: Kommunstyrelsen	Datum: 2017-03-17

Område 3 - Situations- och behovsanpassade åtgärder

Det finns en förmåga att vidta åtgärder som är anpassade utifrån den aktuella situationen där berörda aktörer samverkar med insatser på generell-, grupp-, eller individnivå. Om den aktuella lägesbilden förändras ska arbetet snabbt kunna förändras och arbetet intensifieras.

MÅL
Snabba och samordnade insatser mot våldsbejakande extremism sker på generell-, grupp- eller individnivå
Det finns en beredskap att utifrån en förändrad lägesbild snabbt kunna växla upp arbetet mot våldsbejakande extremism

Åtgärd	Huvudansvarig för åtgärd	Berörda aktörer	Status
Det ska finnas en förmåga att snabbt revidera handlingsplanen och aktiviteter om lägesbilden förändras	Samordnarfunktionen	Polisen, Samordnarfunktionen, berörda förvaltningar/nämnder	VID BEHOV
Utveckla plan, struktur och rutin för breda och tydliga insatser som riktar sig mot den enskilde individen med riskbeteende.	Samordnarfunktionen	SOC, BOU, JGY, Polisen	2018
Utveckla plan, struktur och rutin för att stödja anhöriga till barn/ungdomar som är på väg att radikaliseras.	Samordnarfunktionen	SOC, BOU, JGY, Polisen	2018
Utveckla arbetet med att ge individer stöd att lämna våldsbejakande extremistiska miljöer.	Samordnarfunktionen	SOC, BOU, JGY, Polisen, Övriga samhället ex arbetsförmedling, arbetsmarknadsenhet	2018

7. RAPPORTERING AV INCIDENTER SOM KAN KOPPLAS TILL ARBETET MOT VÅLDSBEJAKANDE EXTREMISM

Kommunen ska arbeta förebyggande mot våldsbejakande extremism. En förutsättning är att incidenter som kan kopplas till våldsbejakande extremism uppmärksammas, dokumenteras och rapporteras. Exempel på detta kan vara:

- Flygblad
- Klotter
- Spridning av symboler
- Mötesverksamhet
- Uttalanden

Rapporter om incidenter sänds till samordnarfunktionen mot våldsbejakande extremism. Vid mer akut händelse där det finns misstanke om brott eller risk för brott ska ansvarig direkt kontakta polisen.

8. UPPFÖLJNING

Den lokala samordnaren mot våldsbejakande extremism med stöd av arbetsgruppen ansvarar för att arbetet utvärderas och att handlingsplanen årligen revideras inför kommande år.

Uppföljning av arbetet mot våldsbejakande extremism sker årligen till kommunstyrelsen.